

Vårdhygien Skåne

Godkänt datum 2025-03-14
Godkänd av Medicinskt sakkunnig
Version 2.0

MRB – Provtagning och vådrutiner i dagsjukvård

Provtagning för MRB rekommenderas i dagsjukvård som innebär vistelse under längre tid, från några timmar upp till hela dagen och med återkommande besök. Exempel på sådan verksamhet är dialys, onkologiska och andra medicinska behandlingsenheter. I dagsjukvård kan specifika vårdhygieniska åtgärder utöver [Grundläggande vårdhygieniska rutiner](#) bli aktuella vid bärarskap av MRB.

Vid dagkirurgi samt för patienter i dagrehabilitering hänvisas till [MRB - öppenvård](#). Vid frågor, kontakta Vårdhygien dagtid eller infektionsläkare jourtid.

Alla patienter har enligt Hälso- och sjukvårdslagen rätt till samma medicinska omhändertagande, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte hindras eller fördröjas på grund av misstänkt eller konstaterad diagnos.

Provtagning för MRB ska utföras:

Vård-, omsorgs- och samhällskontakter de senaste 6 månaderna

- Inneliggande vård på sjukhus, rehabilitering eller poliklinisk behandling såsom dialys, endoskopi, kirurgi eller sårvård utanför Norden
- Arbete inom vård och omsorg utanför Norden
- Vistats > 1 månad utanför Norden
- Har patienten nära kontakt med känd MRSA-bärare, t ex i hushållet

Vid eventuella [pågående utbrott](#) inom Norden, se separat information

Provtagningsinstruktion

- Använd e-Swab med rosa kork till alla prov förutom urinprov, där sterilt plaströr används. Vid rektumprov ska faeces vara synligt på pinnen. Följ mikrobiologens [provtagningsinstruktioner](#).
- Använd remiss [Multiresistenta bakterier/Hygien](#) och ange land och provtagningsorsak i anamnesrutan. Använd en remiss per prov.

- Ta ett prov per provtagningslokal enligt tabell nedan. Vid ”övrige riskfaktorer” krävs två prov per provtagningslokal eftersom de analyseras vid olika enheter på laboratoriet.

Översikt – Provtagning

	Insidan av näsvingarna	Svalg	Perineum	Rektum feces synligt på pinnen	KAD/RIK- urin	Övrige riskfaktorer - bruten hudbarriär såsom sår, böld, eksem - rodnade infarter (ej PVK) - rodnade utfarter (stomier, drän)
Provtagning för samtliga MRB vid inläggning på sjukhus och vid återkommande besök i dagsjukvård						
MRB	x	x	x	x	x	x två prov från varje provtagningslokal
Provtagning för enskilda MRB, riktad screening vid till exempel smittspårning						
MRSA	x	x	x		x	x
VRE				x	x	
ESBL				x	x	x
ESBL _{CARBA}				x	x	x
Multiresistenta Pseudomonas aeruginosa					x	x
Karbapenemresistenta Acinetobacter				x	x	x

Omprovtagning

- vid pågående eller nyligen avslutad antibiotikabehandling kan nytt prov behöva tas tidigast efter 7 dagar i samråd med infektionsläkare
- vid direktöverföring från utlandsvård eller vårdenhet med aktuellt utbrott kan provtagning behöva upprepas efter 7 dagar. Kontakta hygienläkare eller infektionsläkare för bedömning

Förväntade tider för provsvar

Tiden från det provet nått laboratoriet till provsvar är för MRSA cirka 1–2 dygn, för VRE cirka 1–3 dygn. För gramnegativa stavar (ESBL, ESBL_{CARBA}, multiresistenta *Pseudomonas aeruginosa* och karbapenemresistenta *Acinetobacter*) kan det ta längre tid.

MRB - Översikt vårdplacering och riskfaktorer för smittspridning - Dagsjukvård

	Riskfaktorer för smittspridning	Vårdrumsplacering	Rengöring och desinfektion
Misstänkt MRB	Diarré Urin- och faecesinkontinens Tracheostomi och produktiv hosta Infektion och/eller läckage från KAD, sår, dränage och stomi Fjällande hudkostym	Enkelrum med egen toalett vid förekomst av riskfaktor, annars samvård.	Ytdesinfektionsmedel med tensider på alla ytor. Punktdesinfektion vid ev. läckage av kroppsvätskor eller vid stort nedfall av hudflagor.
MRSA	Infektion och/eller läckage från sår, dränage och stomi Fjällande hudkostym	Enkelrum med egen toalett vid förekomst av riskfaktor, annars samvård.	Ytdesinfektionsmedel med tensider på alla ytor. Punktdesinfektion vid ev. läckage av kroppsvätskor eller vid stort nedfall av hudflagor.
ESBL ESBL_{-CARBA} VRE	Diarré Urin- och faecesinkontinens Infektion och/eller läckage från KAD, sår, dränage och/eller stomi	Enkelrum med egen toalett vid förekomst av riskfaktor, annars samvård.	Ytdesinfektionsmedel med tensider på alla ytor. Punktdesinfektion vid ev. läckage av kroppsvätskor
Multiresistenta Pseudomonas aeruginosa	Tracheostomi och produktiv hosta Infektion och/eller läckage från KAD, sår, dränage och/eller stomi	Enkelrum med egen toalett vid förekomst av riskfaktor, annars samvård.	Ytdesinfektionsmedel med tensider på alla ytor. Punktdesinfektion vid ev. läckage av kroppsvätskor
Karbapenemresistenta Acinetobacter	Diarré Infektion och/eller läckage från KAD, sår, dränage och/eller stomi	Enkelrum med egen toalett vid förekomst av riskfaktor, annars samvård.	Ytdesinfektionsmedel med tensider på alla ytor. Punktdesinfektion vid ev. läckage av kroppsvätskor.

Vårdrutiner	
Tillämpa Grundläggande vårdhygieniska rutiner – primärvård, mottagning och dagsjukvård Dessutom gäller nedanstående vårdrutiner: Individuell bedömning av riskfaktorer i de enskilda fallen kan vid behov göras tillsammans med Vårdhygien	
Patient	Tillämpa god handhygien eventuellt med personalens hjälp.
Överföring till vårdavdelning	Underrätta mottagande enhet i förväg om patientens misstänkta eller konstaterade bärarskap av MRB. Vid misstänkt MRB ska patienten isoleringsvårdas på vårdavdelning. Vid konstaterat bärarskap vårdas patienten enligt respektive PM.
Undersökning/behandling på annan enhet eller mottagning på sjukhus	• Underrätta mottagande enhet i förväg om patientens misstänkta eller konstaterade bärarskap av MRB • Täck sår och töm urin-, stomi- och dränagepåse • Desinfektera britsens tagytor • Låt patienten desinfektera händerna
Tvätt	Risiktvätt vid enkelrumsvård på grund av förekomst av riskfaktorer hos patient med MRSA.
Slutlig smittstädning	I situationer där punktdesinfektion inte bedöms som tillräcklig ska slutlig smittstädning utföras. Se Infektionsmanual – Snabbguide för slutenvård (2).pdf